

SADRŽAJ

UVODNI DIO – OPERACIONA ISTRAŽIVANJA.....9

I. LINEARNO PROGRAMIRANJE.....11

1. Suština i predmet izučavanja linearnog programiranja.....11
2. Karakteristike problema linearnog programiranja.....12
3. Faze u rješavanju problema.....13
4. Karakteristike metoda linearnog programiranja.....14
5. Metode rješavanja problema linearnog programiranja.....15
  - 5.1. Simpleks metoda.....16
    - 5.1.1. Grafičko rješavanje modela linearnog programiranja.....17
    - 5.1.2. Simpleks tabela kao metoda linearnog programiranja.....28
      - 5.1.2.1. Početno rješenje.....29
      - 5.1.2.2. Pronalaženju optimalnog rješenja.....33
      - 5.1.2.3. Kontrola tačnosti.....40
      - 5.1.2.4. Vrijednost funkcije kriterija.....44
      - 5.1.2.5. Vještačka baza.....45
    - 5.1.3. Teoretske osnove linearnog programiranja.....55
      - 5.1.3.1. Bazične teoreme linearnog programiranja...57
      - 5.1.3.2. Kriterijumi.....60
  - 5.2. Analiza optimalnog rješenja.....62
    - 5.2.1. Promjena koordinata vektora $\vec{A}_0$ 63
    - 5.2.2. Promjena koordinata vektora $\vec{A}_j$ 64
    - 5.2.3. Dodavanje novih promjenljivi u model linearnog programiranja.....64
    - 5.2.4. Dodavanje novih ograničenja u model linearnog programiranja.....65
    - 5.2.5. Promjene koordinata vektora C 66
  - 5.3. Dantzig–ov algoritam.....68
  - 5.4. Revidirana simpleks metoda.....72
  - 5.5. Dualni problem.....73
    - 5.5.1. Simetrični dualni problem.....73
    - 5.5.2. Teorema dualnosti.....74
    - 5.5.3. Rješavanje dualnog problema.....76
    - 5.5.4. Ekonomsko tumačenje.....81
  - 5.6. Pojednostavljenje modela.....81

II. SPECIJALNI SLUČAJEVI LINEARNOG PROGRAMIRANJA 83

1. TRANSPORTNI MODELI I METODE.....83
  - 1.1. Formiranje transportnog modela.....84
  - 1.2. Transportne metode.....91
    - 1.2.1. Metode za pronalaženje početnog rješenja transportnog modela.....92
      - 1.2.1.1. Dijagonalna metoda – „Lijevi gornji ugao“.....92

1.2.1.2.	Metoda jediničnih koeficijenata.....	93
1.2.1.3.	Vogelova metoda – najveća razlika... ..	94
1.2.2.	Transporne metode za pronalaženje optimalnog rješenja	96
1.2.2.1.	„Stepping stone“ metoda.96_Toc429564040	
1.2.2.2.	Modifikovana metoda	100
1.2.2.3.	Maksimalna vrijednost funkcije cilja.....	101
1.2.3.	Transformisanje koeficijenata c_{ij}	110
1.3.	Primjer rješavanja problema organizacije transporta u preduzeću primjenom transportnih modela i metoda	112
2.	PROBLEM, MODEL I METODE RASOREDA	118
2.1.	Model raspoređivanja	119
2.2.	Metoda raspoređivanja	123
2.2.1.	Minimalna vrijednost funkcije kriterija.....	124
III.	NELINEARNO PROGRAMIRANJE.....	132
1.	PROBLEM, MODEL I METODE CJELOBROJNOG PROGRAMIRANJA.....	133
1.1.	Gomorijska metoda modela potpuno cjelobrojnog programiranja.....	134
1.2.	Gomorijska metoda modela potpuno cjelobrojnog programiranja.....	137
1.3.	Primjer primjene modela i metoda cjelobrojnog programiranja u optimizaciji poslovanja preduzeća	138
2.	PROBLEM, MODEL I METODE RAZLOMLJENOG PROGRAMIRANJA.....	143
2.1.	Metode razlomljenog programiranja	145
2.1.1.	Grafička metoda razlomljenog programiranja.....	145
2.1.2.	Matroševa metoda razlomljenog programiranja.....	156
IV.	PROBLEM, MODEL I METODE MREŽNOG PROGRAMIRANJA	165
1.	ANALIZA STRUKTURE U MODELU MREŽNOG PROGRAMIRANJA.....	166
2.	ANALIZA VREMENA U MODELU MREŽNOG PROGRAMIRANJA.....	171
2.1.	Analiza vremena u modelu mrežnog programiranja po metodi kritičnog puta.....	172
3.	ANALIZA TROŠKOVA U MODELU MREŽNOG PROGRAMIRANJA.....	177
3.1.	Analiza troškova u modelu mrežnog programiranja po PERT/COST metodi	179
3.2.	Primjena linearnog programiranja u rješavanju mrežnih problema	179
V.	MODEL I METODE PROGRAMIRANJA ZALIHA	193
1.	DETERMINISTIČKI MODELI ZALIHA	194

1.1.	Deterministički modeli zaliha u slučajevima konstantne tražnje.....	194
1.2.	Deterministički modeli zaliha kada je potražnja veća od zaliha.....	197
2.	STOHAŠTIČKI MODELI ZALIHA.....	203
2.1.	Stohastički model zaliha u slučaju kada je potražnja diskontinuirana.....	203
2.2.	Stohastički model zaliha u slučaju da je potražnja kontinuirana.....	204
VI.	MEĐUSEKTORSKI MODEL I METODE.....	206
1.	Međusektorska (I/O) tabela.....	207
2.	Međusektorski model.....	210
3.	Međusektorske metode.....	211
3.1.	Direktna (egzaktna) metoda međusektorskog modela.....	211
3.2.	Indirektna (iterativna) metoda međusektorskog modela.....	212
3.2.1.	Veza između bruto društvenog proizvoda i vanjskih nabavki reprodukcioničkih proizvoda; te bruto društvenog proizvoda i finalne potrošnje.....	216
3.2.2.	Veza između društvenog proizvoda s jedne strane te društvenog bruto proizvoda i finalne potrošnje s druge strane.....	218
3.3.	Međusektorski model cijena.....	220
3.4.	Mjera integrabilnosti sektora u jedan sistem.....	223
VII.	MODELI I METODE INVESTICIONOG ODLUČIVANJA.....	230
1.	Opšti pristup ocijeni investicionih ulaganja.....	232
1.1.	Finansijska ocijena investicionog ulaganja.....	232
1.1.1.	Statička ocijena investicionih ulaganja.....	232
1.1.2.	Dinamička ocijena investicionih ulaganja.....	237
1.2.	Društvena ocijena investicionog ulaganja.....	241
VIII.	STOHAŠTIČKI MODELI.....	245
1.	REDOVI ČEKANJA.....	245
1.1.	Osnovni pojmovi i struktura sistema redova čekanja.....	246
1.2.	Osnovna struktura sistema redova čekanja.....	246
1.3.	Različite klasifikacije sistema redova čekanja.....	247
1.4.	Stohastički procesi i markovljevi lanci.....	247
1.5.	Markovljevi modeli.....	251
1.5.1.	Model za prognoziranje opredjeljenja potrošača.....	254
1.5.2.	Model za određivanje konačnog stanja potraživanja u preduzeću.....	258